

Hb 11:1-10

Tänane kirjakoht räägib meile usust. Sõna „usk“ on meie igapäevases tarbekeeles väga levinud sõna.

Siiski, kui küsida, mis see usk õigupoolest on – siis polegi alati nii lihtne vastata.

Mõnikord võime kuulda inimesi lausuvat: mina ei ole mingi usklik, kuid juba järgmises lauses väljendab ta oma usku millessegi või kellessegi. Kui tähele panna, kuidas inimesed ennast väljendavad, siis selgub, et eestlastel on usku väga palju.

Mõned näited, mida internetist välja noppisin:

usun et see laul kuulajaid külmaks jäta

usun, et päike on tervisele väga hea

usun, et inimühiskonna arengu põhitegur on inimese mõistuse areng

usun, et Eesti meditsiinil on tulevikku.

ma usun meeletult armastusse

ma usun inimvaimu jõusse

ma usun ühisesse turgu

ma usun, et seal taevas on üks suur pood (6a tüdruk)

usun, et meist saavad suurepäraseks kaaslased.

Mina usun, et nii keeruline asi nagu meie maailm ei tekkinud juhuslikult, vaid kellegi väga suure tarkuse tulemusena.

Usk on seega sõna, mida me kasutame on igapäevakeeles sageli ja erinevates kontekstides. Ilmselt on see nii sellepärast, et inimene ei saa elada, ilma et ta millessegi või kellessegi ei usuks. Ta usub kas või ainult iseendasse, kuid siiski usub.

Küsimus polegi selles, kas inimestel on vähe või palju usku – neid asju, millesse uskuda saab, on ehk liigagi palju. Probleem on aga selles, et paljud asjad, mis alguses tunduvad ahvatlevad, ei osutu kuigi usaldusväärseteks. Sellepärast, ei tea enam paljud inimesed, millesse või kellesse uskuda, keda usaldada, kellele loota – et nende usk ei osutuks tühiseks.

Seega rääkides usust, peame rääkima ka usaldusest, sest need kaks sõna on teineteisega tihedalt seotud ning mõni sajand tagasi tähendaski „uskuma“ mõlemat.

Sarnane on ladinakeelse sõna *credo* tähendus: ‘kedagi või midagi usaldama, usaldust kinkima; uskuma; kellelegi või millelegi lootma; kellegi hooleks või kätte usaldama’ ja alles sealt tulenevalt ‘millessegi või midagi uskuma’, midagi tõeks pidama.

Samamoodi kreeka keelne sõna *πίστις*, mida siin tekstis kasutatakse, sisaldab endas usaldust ja veendumust, et see, millesse või kellesse usutakse, on tõesti usaldusväärne.

Mõned inimesed arvavad, et uskuda tähendab uskuda midagi, mis tegelikult pole olemas.

Õnneks on ka keegi on öelnud, et „*Usk on see, kui sa näed nähtamatut – asju, mida justkui poleks olemas.*“

Heebrea kirja autor ütleb meile täna, et uskuda tähendab olla kindel nendes asjades, mida me ei näe. Usk tõestab, et on olemas asjad, mis praegu veel on nähtamatud.

„*Usk on loodetava tõelisus, nähtamatute asjade tõendus.*“

Ja kui me usus mõistame, et see maailm, kus me elame, on loodud Jumala sõna läbi, siis näeme nähtamatutki – ja varjatud Jumal ilmutab meile saladusi.

Seda võib nii mõnelgi olla raske mõista ja ilmselt oli seda raske mõista ka tol ajal, sest ega muidu heebrea kirja autor ei pühendaks tervet peatükki erinevatele näidetele inimestest, kes lähtusid oma valikutes ja otsustes usust Jumalasse.

Kuidas hakkab inimene uskuma Jumalasse? Võimalusi on kindlasti väga palju, kuid tavaliselt on üks asi, mis kõiki võimalusi ühendab – see on usaldust äratav kogemus.

Et inimeses võiks targata usk, peab ta tavaliselt, kas kuulma või nägema või muud moodi kogema, mida Jumal kellegi elus on teinud ja kuidas väljendub usk Jumalasse inimese igapäevaelus: tööl, perekonnas, suhetes kaasinimestega jne. Kui kuuldu või nähtu tekitab usaldust, siis tärkab usk.

Samaaria naine, kes oli Jeesusega kohtumisest vapustatud, läks ja rääkis sellest oma küla elanikele ja paljud hakkasid uskuma naise sõnade tõttu, hiljem Jeesuses enda sõnade tõttu. Neil tekkis veendunud usaldus Jeesusesse.

Praegusel ajal on aga nii, et ainult sõnad ei tekita inimestes usaldust, sest paljud on kogenud, et neid, kes lubavad häid asju, ei saa tihti usaldada.

Kui meenutan iseenda Jumala juurde tulekut, siis sõnad olid üpris teisejärgulised. Sõnad said kaalu alles siis, kui nägin ja kogesin, et need pole ainult sõnad, vaid et on tõesti inimesi, kes elavad Jeesuse jälgedes, usaldades kogu oma elu Jumala kätte. Need inimesed lõid usaldusesilla meie vahele, millel oli minu jaoks turvaline astuda Jumala suunas.

Seega – Jumalasse uskuda ei tähenda seda, et meil oleks käes kogu tõde, ega ka lihtsalt teadmist, et Jumal on olemas, vaid see on liikumine, mis väljendub konkreetsetes sammudes, mida me teeme, et

tulla Jeesuse juurde, olla koos temaga ja käia tema jälgedes.

Need sammud aga algavad tihti janust – janust millegi enama, millegi sügavama ja tõelisema järele, millegi sellise järele, mis püsiks ka siis, kui kõik muu kaob – sealhulgas meie siinne elu.

See samm Jeesuse suunas ja koos Jeesusega tähendab enese usaldamist Tema hoole ja õpetuse alla, sest see on tee, mis viib ellu – tõotatud maale.

Me räägime kirikus ka seda, et usk on kingitus, mida inimene saab ainult vastu võtta ja et keegi ei saa asutada sammu Jumala suunas ilma, et Jumal teda ise ei tõmbaks.

See paneb mõtlema, et miks Jumal siis kõiki inimesi ei tõmba enese juurde? Ilmselt tõmbabki, kuid inimene on see, kes teeb otsuse, kas ta võtab kutse vastu või lükkab tagasi. Ja samas vajab ta neid, kes Temast maailmas räägivad ja evangeeliumi kuulutavad, kes Teda jäägitult usaldavad ja armastavad.

Olen palju mõelnud, kuidas on võimalik Mustamäe kirik üles ehitada ja kogudust kasvatada.

Miks peaksid inimesed tulema meie kogudusse ja siia ka jääma?

Aga sellepärast, et siit leiab midagi täiesti erilist. See ei tähenda seda, et meie erilised oleme – iga inimene on eriline ja ainulaadne. See täiesti eriline on Jeesus Kristus ja inimesed leiavad tee Jeesuseni siis, kui nad kohtavad inimesi, kelle usaldus on ehe ja rõõmus usaldus Temasse. Just rõõmul on oluline aspekt.

Kui Jeesus pärast oma ülestõusmist esimest korda jüngritele ilmus, siis said jüngrid rõõmsaks, kirjutab Johannes.

Apostel Paulus kirjutab mitmes kirjas kogudustele rõõmust Issandas. Enamuses Psalmides räägitakse rõõmust, mis tuleb Jumala usaldamisest.

Elu on tihti keeruline ja raske, kuid just siis on oluline lasta evangeelium sügavale oma südamesse.

Selle aasta vaimulike konverentsi teema oli „usutav usk“ ja seal pidas ühe ettekande Luterliku Maailmaliidu peasekretär Martin Junge. Ta rääkis evangeeliumi rõõmust, mida tuleb taas ja taas avastada ja välja elada oma kogukonnas, et meie usk oleks usutav -

sest kristlase jaoks on iga pühapäev ülestõusmispäev, mida rõhutas ka Martin Luther. Kuid kahjuks on tegelikkus mõnikord vastupidine ja viidates paavst Franciscuse sõnadele – ta kirjutab: „Leidub kristlasi, kelle elu näib kui paastuaeg ilma ülestõusmispühadeta.”

Nendele sõnadele tasub mõelda ja leida endas üles sügav tänulikkus ja rõõm sellest, mida Jumal Jeesuse Kristuse läbi meie heaks on teinud.

„Aga minu õnn on, et ma olen Jumalale ligi“. Ps 73:28

Aamen